



## تغذیه از طریق لوله بینی - معده



### تهیه و تنظیم:

### واحد آموزش به بیمار

بیمارانی که دچار مشکل بلع می باشند و غذا را به خوبی نمی توانند بلعند ممکن است تکه ای از غذا در حین عمل بلعیدن وارد ریه شان شود، که این بیماران نیاز به لوله تغذیه دارند که به آن لوله بینی - معده ای می گویند

این روش حداکثر به مدت ۱ تا ۴ هفته برای تغذیه بیمار مناسب است پس از آن پزشک معالج روش دیگری را انتخاب می کند، بر حسب جنس این لوله ها لازم است با فاصله ۲ هفته یا بیشتر این لوله تعویض شوند

### مایع گاواژ چیست؟

غذایی که با نظارت کارشناس تغذیه بر اساس آزمایشات بیمار و فرمول کارشناسی شده تهیه و بصورت مایع از طریق لوله بینی - معده ای به بیمار داده می شود. این مایع برای ۲۴ ساعت در یخچال نگهداری شود. در تهیه مایع گاواژ مجاز به استفاده از ادویه جات نیستید. در هنگام مصرف مایع گاواژ به اندازه یک وعده از یخچال خارج کرده پس از اینکه مایع ده دقیقه در دمای اتاق ماند از آن استفاده کنید زیرا مایع سرد باعث درد و ناراحتی در معده می شود. با توجه به اینکه تمام گروههای غذایی در مایع گاواژ هست از دادن شیر به بیمار خودداری کنید. در دو نوبت نهار و شام به بیمار ماست داده شود. (به جز بیماران تحت دیالیز و با فسفر خون بالا)

**توجه:** هفته ای یک بار ادرار ۲۴ ساعته بیمار را جمع آوری کرده اگر کمتر از ۱۵۰۰ سی سی بود با پزشک بیمار خود مشورت کنید (احتمال کم آبی یا اختلالات متابولیک وجود دارد)

### مراحل غذا دادن به بیمار

- ۱- دست خود را بشویید .
- ۲- بیمار در حالت نشسته یا نیمه نشسته باشد
- ۳- پیش از هر بار تغذیه مطمئن شوید که لوله در معده قرار دارد .
- ۴- سرنگ را به لوله معده وصل کنید مقداری از محتویات معده را به داخل سرنگ بکشید. مجدداً آن را به معده تزریق کنید. اگر محتویات به داخل سرنگ کشیده نشد ممکن است که لوله داخل معده نباشد. و باید توسط پرستار با تجربه بررسی شود.
- ۵- باقیمانده معده را بررسی کنید اگر بیشتر از صد سی سی غذا در معده باقی مانده باشد نشان دهنده تأخیر در تخلیه معده است.
- ۶- مایع کشیده شده را به معده بازگردانید و تغذیه بیمار را در آن جلسه حذف کنید.
- ۷- شروع گاواژ بعد از ناشتا بودن بیمار با آب ساده یا سرم قندی پنج درصد یا آب میوه طبیعی تازه ترجیحاً آب سیب صاف شده صورت گیرد.
- ۸- بهتر است از حجم پنجاه سی سی هر چهار ساعت در شروع گاواژ استفاده شود. و در صورت تحمل بیست و پنج سی سی اضافه شود تا به میزان مورد نظر کارشناس تغذیه برسد.
- ۹- اگر در موقع کشیدن مایع معده، ترشحات سبز رنگ مشاهده شد به گاواژ بیمار ادامه دهید.
- ۱۰- ابتدا لوله معده را با دو انگشت تا کرده طوری که هواوارد معده نشود، سپس سرنگ را از انتهای لوله جدا کرده و بیستون راز داخل سرنگ خارج کنید

## شستشوی دهان بیمار

\*ابتدا دستان خود را بشویید.

\*دور یک چوب بستنی باند پیچیده و آن را با

محلول دهانشویه کاملا خیس کنید.

\*سپس بین و روی دندانها، لثه ها و سقف

دهان، زیر زبان و روی زبان بیمار را به خوبی

تمیز نمایید.

\*در انتها به وسیله چوب زبانی که با آب ساده

خیس شده است داخل دهان را مجددا تمیز

نمایید.

\*در آخر می توانید لب های بیمار تان را با

محلول گلیسرین مرطوب نمایید.

پیشگیری از عوارض تغذیه با سوند معده



رعایت بهداشت دهان

بررسی و تمیز کردن بینی

وضعیت صحیح نشستن در حین تغذیه

رژیم و حجم غذایی مناسب

## علائم فیزیکی عدم تحمل مایع گاواژ:

1- تهوع و استفراغ:

\*به پزشک خود اطلاع دهید.

\*باز بودن لوله را بررسی کنید.

\*محتویات را برای بررسی حجم باقیمانده بکشید.

\*نفخ شکم بیمار را بررسی کنید.

\*محلول غذایی را رقیق کرده و سرعت تغذیه را کم

کنید.

\*از محلول غذایی کم چرب استفاده کنید

\*محلول را در حد درجه حرارت اتاق گرم کنید.

2- اسهال

\*محلول غذایی را بطور مداوم با سرعت کمتر و رقت

بیشتر با درجه حرارت ولرم به بیمار بدهید.

\*دو قاشق غذاخوری کشک به مایع گاواژ اضافه کنید.

\*تغییر در آنتی بیوتیک طبق دستور پزشک اگر بیمار آنتی

بیوتیک مصرف می کند.

\*بررسی نمونه مدفوع از نظر عفونی.

\*در صورتی که اسهال غیر عفونی باشد از مواد غذایی

منقبض کننده روده ها مثل آب سیب و ماست و پونه

استفاده شود.

\*از پوست بیمار مراقبت نمایید.

۳- بیوست

\*آب را به میزان کافی اضافه کنید.

\*در صورت امکان فعالیت و تحرک بیمار را افزایش دهید.

\*نرم کننده های مدفوع یا ملین را برای بیمار استفاده کنید.

\*میزان روغن گاواژ بیمار را (ترجیحا روغن زیتون) افزایش

دهید.

\*روزانه ۵۰ تا ۱۰۰ سی سی آب میوه انبه اضافه شود. یا از ۳

قاشق غذاخوری سبزی پخته در مایع گاواژ استفاده شود.

۱۱- سرنگ را پس از شستشو به لوله وصل کرده و لوله

را با آب ۳۰ سی سی مایع بشویید.

۱۲- قبل از تمام شدن آب، مایع گاواژ را به داخل

سرنگ بریزید. در تمام مدت سرنگ باید پر از محلول

غذایی باشد. با بالا و پایین بردن سرنگ و ایجاد فشار

ملایم به جدار لوله می توانیم سرعت ورود غذا به معده

را کنترل کنیم .

۱۳- مایع گاواژ در مدت ۱۰ تا ۱۵ دقیقه تزریق شود.

۱۴- قبل از اینکه محلول غذایی بطور کامل تمام شود،

۳۰ تا ۵۰ سی سی آب ساده را به درون سرنگ بریزد تا

لوله شسته شود.

۱۵- شستشوی مرتب لوله قبل و بعد از گاواژ مانع از

انسداد لوله می شود.

۱۶- قبل از تمام شدن آب ،لوله معده را با فشار انگشت

ببندید و سرنگ را از لوله معده خارج کنید.

۱۷- پیستون را داخل سرنگ قرار داده و مجددا سرنگ

را به سر لوله وصل کنید .بیمار را به مدت ۳۰ دقیقه در

همان وضعیت نیمه نشسته قرار دهید.